

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 28. srpna 2024 odvolání obžalovaných [REDAKCE], narozeného [REDAKCE] [REDAKCE], narozeného [REDAKCE] státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové a poškozeného [REDAKCE] proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 6. června 2024, č. j. 64 T 1/2024-3259, a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se **zamítají** odvolání obžalovaných [REDAKCE] a [REDAKCE] státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové a poškozeného [REDAKCE]

Odůvodnění

- Shora uvedeným **rozsudkem** Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích byli obžalovaní [REDAKCE] a [REDAKCE] uznáni vinnými zvláště závažným zločinem vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. i) trestního zákoníku, spáchaným ve formě spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku. Za to byli oba obžalovaní odsouzeni podle § 140 odst. 3 trestního zákoníku k trestům odnětí svobody, obžalovaný [REDAKCE] za použití § 54 odst. 2 trestního zákoníku v délce dvaceti šesti let a obžalovaný [REDAKCE] v délce osmnácti let. Pro výkon trestu byli obžalovaní podle § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku zařazeni do věznice se zvýšenou ostrahou.
- Podle § 228 odst. 1 trestního řádu byli obžalovaní dále zavázáni společně a nerozdílně na náhradě nemajetkové újmy zaplatit poškozeným [REDAKCE], narozené [REDAKCE], částku 1 500 000 Kč, [REDAKCE], narozené [REDAKCE], částku 1 000 000 Kč a [REDAKCE], narozené [REDAKCE] částku 1 000 000 Kč, přičemž se zbytky jejich nároku na náhradu nemajetkové újmy byli poškozené podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkázány na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 1 trestního řádu byl poškozený [REDAKCE], narozený [REDAKCE] se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.
- Podle **skutkových zjištění** soudu prvního stupně se trestné činnosti dopustili tím, že dne [REDAKCE] v ranních hodinách v [REDAKCE] v lokalitě [REDAKCE] na silnici číslo [REDAKCE] okres [REDAKCE] po předchozí snaze nalézt poškozeného [REDAKCE] narozeného [REDAKCE] aby odčinil újmu, kterou jim podle obžalovaných v době svého pobytu v bydlišti [REDAKCE] v [REDAKCE] způsobil, a byl za své jednání potrestán, jej po vzájemné dohodě společně za použití násilí naložili do vozidla Opel [REDAKCE] registrační značky [REDAKCE] během následující jízdy, při níž vozidlo řídil [REDAKCE] [REDAKCE] opakovaně

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

fyzicky [redacted] napadal, poté, když došli k rodinnému domu v obci [redacted], okres [redacted], který obýval [redacted] [redacted] odvedli do [redacted] kde jej dvě až tři hodiny drželi svázaného, zčásti ve stoje, zčásti vleže v tzv. kozelci, dílem s pytlíkem na hlavě, přičemž během této doby jej průběžně dále fyzicky napadali a zraňovali údery pěstí do obličeje a horní části těla, [redacted] navíc za použití elektrické strunové sekačky; následně jej svázaného zabalili do plachty, s pomocí [redacted] přenesli k vozidlu zn. Opel [redacted] naložili do kufru, a odjeli, po příjezdu do trvalého bydliště [redacted] do obce [redacted], okres [redacted] jej přenesli do [redacted] v němž jej proti jeho vůli drželi tři až pět dní, bosého, zprvu pouze ve spodním prádle, vleže svázaného na zemi, poté vestoje připoutaného řetězem, když zpočátku této doby příležitostně s menší intenzitou [redacted] nadále poškozeného fyzicky napadal, [redacted] [redacted] průběžně zhruba dvakrát denně poskytoval pervitin, který poškozený za pomoci [redacted] kouřil, po několika dnech poškozený již zcela přestal přijímat potravu a při jedné z návštěv [redacted] a [redacted] ve [redacted] našli poškozeného bezvládně visícího na řetězech, načež jej probrali k vědomí a vynesli do koupelny, kde jej [redacted] umyl a převlékl, poté jej umístili na gauč v obývacím pokoji, kde mu [redacted] [redacted] podal lék značky [redacted] aby poškozený usnul, následující den v ranních hodinách při kontrole poškozeného zjistili, že poškozený [redacted] je již mrtev, načež se během následujících dnů mrtvého těla zbavili tak, že jej na dvoře domu v kovovém sudu uvařili, oddělili tkáň od kostí, které spálili a pozůstatků se zbavili jejich vyvezením na odlehlá místa, přičemž takto [redacted] a [redacted] od ranních hodin dne [redacted] 2022, kdy v [redacted] násilím donutili [redacted] nastoupit do vozidla zn. Opel [redacted] až do doby, kdy po několika dnech našli [redacted] ležícího na gauči v domě v [redacted] a nejevícího známky života, jednali s vědomím, že zejména opakované fyzické útoky proti poškozenému spočívající v úderech sevřenou pěstí ruky či otevřenou rukou nebo v kopech do hlavy a dalších částí těla, či v použití nástroje – strunové sekačky, déletrvající svázání do tzv. kozelce a připoutání tzv. ukřižováním, nedostatečný příjem tekutin a potravu poškozeným za současného podávání pervitinu, několikadenní vystavení bosého a nedostatečně oblečeného [redacted] působení chladu a pobytu v uzavřeném prostoru, a psychický stav poškozeného spočívající v zakažení bolesti, v šoku z náhlé ztráty svobody, v ponižujícím zacházení ze strany obžalovaných, v úzkosti z bezvýchodnosti jeho situace a v důvodné obavě o svůj život, zjevně mohou vést nejen k jeho újmě na zdraví, ale i ke smrti, k níž v důsledku jednání obou obžalovaných došlo.

4. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolání jednak oba obžalovaní, jednak státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové, jednak poškozený [redacted].
5. **Odvolání obžalovaného [redacted]** odůvodnil jeho obhájce JUDr. Pavel Novotný. Nesouhlasí se závěry soudu prvního stupně týkající se prokázaného skutkového stavu. Poškozeného při jízdě z [redacted] nenapadal, nepoužil proti němu strunové sekačky, není pravdou, že by poškozeného ve [redacted] drželi 3 až 5 dní, není pravdou, že by poškozeného fyzicky napadal, není pravdou, že by byli srozuměni se smrtí poškozeného, ani to, že by jednali po předchozím uvážení. Nesouhlasí s tím, že by vraždu spáchali zvláště surovým a trýznivým způsobem. Soud nerespektoval ustanovení § 125 trestního řádu, protože z odůvodnění rozsudku není možné dovodit, jak se soud vypořádal s obhajobou obžalovaného. Právní kvalifikace je rovněž nesprávná, stejně jako výrok o trestu a náhradě škody. Navrhuje doplnění dokazování zdravotní dokumentací poškozeného [redacted] vypracování odborného vyjádření k účinkům léků [redacted] či [redacted] a výsledkem svědka [redacted]. Dále navrhuje doplnění dokazování další svojí výpovědí a fyziodetekčním vyšetřením. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.
6. **Odvolání obžalovaného [redacted]** odůvodnila jeho obhájkyne Mgr. Alena Podhorná. Má za to, že soud prvního stupně vyhodnotil nepřesně výpověď tohoto

obžalovaného. Dále by měl být proveden výslech svědka [REDACTED] který by měl potvrdit, zda si obžalovaný měl odpracovat škodu, kterou obžalovaným způsobil. Konečně nesouhlasí se závěrem soudu, že oba obžalovaní byli srozuměni se smrtí poškozeného. Obžalovaný [REDACTED] naopak poškozenému uvolňoval provaz, dával mu napít a podložil jej dřevěnou deskou. Po jeho přemístění do obývacího pokoje jej omyl, oblékl, nechal ho vykonat potřebu a dal mu napít. Jeho jednání tak může být posouzeno nejvýše jako zločin zbavení osobní svobody podle § 170 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku. Při úvaze o výši trestu by měl soud přihlídnout k doznání obžalovaného, jeho spolupráci s orgány činnými v trestním řízení, k vyjádření lítosti, k tomu, že jednal pod nátlakem obžalovaného [REDACTED] kterého se pro jeho agresivitu bál. Navrhla, aby odvolací soud buď sám změnil právní kvalifikaci a uložil mírnější trest, nebo aby věc vrátil soudu prvního stupně k doplnění dokazování a novému rozhodnutí.

7. **Odvolání státní zástupkyně** směřuje pouze proti výroku o trestu u obou obžalovaných. Brutalita jejich jednání svědčí o naprosté neúctě k lidskému životu, nerespektování práva jiných na život, o bezcitnosti, se kterou protahovali mučivé útrapy poškozeného, a konečně i naprosto malicherné zámince, která k útoku na poškozeného vedla a která sloužila pouze k uspokojení jejich ega. Obžalovaní postupovali velice racionálně i v případě zahlazování stop. Pocit viny cítí pouze obžalovaný [REDACTED]. Oba obžalovaní byli přitom již opakovaně soudně trestáni a vykonali i tresty odnětí svobody. U obou jsou tak dány podmínky pro uložení výjimečných trestů. Navrhuje proto, aby odvolací soud uložil obžalovanému [REDACTED] trest odnětí svobody v trvání třiceti let a obžalovanému [REDACTED] v trvání dvaceti pěti let.
8. **Odvolání poškozeného** [REDACTED] odůvodnil jeho zmocněnec [REDACTED]. Uvedl, že je sice pravdou, že mezi obětí trestné činnosti a jeho otcem, neprobíhaly časté kontakty a že i výživné muselo být částečně vymáháno exekučně. To však neznamená, že by jako biologický otec neměl nárok na odškodnění duševních útrap. Připomněl okolnosti, za kterých ke smrti došlo a mediální zájem o tento případ. Smrtí poškozeného byl jako rodič připraven o možnost podpory ve stáří. Po citaci různých rozhodnutí pak navrhl, aby odvolací soud poškozenému [REDACTED] náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč přiznal, případně aby věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.
9. **Vrchní soud v Praze** přezkoumal napadený rozsudek a přezkoumal i postup řízení, které jeho vynesení předcházelo. Shledal, že odvolání nejsou důvodná.
10. **Řízení** předcházející vynesení rozsudku bylo provedeno v souladu se zákonem, práva obžalovaných byla dostatečně respektována. Pokud jde o rozsah provedeného dokazování, je třeba souhlasit se soudem prvního stupně v tom, že navrhované důkazy by nemohly přinést žádné zásadní změny ve skutkových zjištěních soudu prvního stupně. Pokud pak bylo navrhováno doplnění dokazování před odvolacím soudem, tak to odvolací soud provádí zcela výjimečně, když je potřebné pro své meritorní rozhodnutí. Taková situace však nenastala. I odvolací soud měl k dispozici dostatek relevantních důkazů a další protahování dokazování by sloužilo jen k jejich rozmělnění a relativizaci dokazováním nepodstatných okolností.
11. **Skutková zjištění** soudu prvního stupně jsou správná a mají plnou oporu v provedených důkazech. Úvodem je třeba konstatovat, že jsou založena nejen na doznání obžalovaného [REDACTED] ale i na výpovědích přímých svědků, jak naprosto správně konstatuje už soud prvního stupně. Násilné „naložení“ poškozeného do auta v obci [REDACTED] přinejmenším svědek

██████████, příjezd do obce ██████████ a poškozeného transport do ██████████ a jeho fyzické napadání na tomto místě, svědek ██████████ a další, jeho další transport do obce ██████████ a jeho umístění ve ██████████. Ostatně tuto část skutkového děje obžalovaní ani nerozporují.

12. Pokud jde o usmrcení poškozeného, jsou k dispozici zprostředkovaná svědectví ██████████ a ██████████ ze kterých jednoznačně plyne, že se obžalovaný ██████████ usmrcením poškozeného „pochlubil“ přinejmenším ██████████ který pak o tom informoval ██████████. Z provedeného dokazování jednoznačně vyplývá, že poškozený už nežije, že se jeho tělo nenašlo, a že veškeré aktivity směřující k jeho usmrcení činili oba obžalovaní společně. V dalším lze pak plně odkázat na logické a přesvědčivé odůvodnění napadeného rozsudku.
13. Pokud jde o **právní kvalifikaci** pak je nutné úvodem konstatovat, že se jedná o spolupachatelství. Na usmrcení poškozeného se podíleli oba obžalovaní, protože všechny aktivity k jeho naplnění činili společně. Společně poškozeného odchytili, odváželi, přivazovali, drželi ve ██████████ a fyzicky týrali. Pro závěr o spolupachatelství není podstatné, který z obžalovaných zasadil poškozenému kterou ránu, ale to, že každý z obžalovaných viděl, co se s poškozeným děje a v jakém je stavu, nijak proti tomu neprotestoval a k aktivitám druhého se dobrovolně připojil. To platí i pro podávání pervitinu a „léků“ poškozenému. Každý z obžalovaných měl při tom možnost projevit svůj nesouhlas s jednáním druhého z obžalovaných nebo např. jednoduše poškozeného odvézt a pustit. Nic takového však žádný z nich neučinil, a proto jsou oba odpovědní za následek, který jejich společným jednáním vznikl.
14. Lze souhlasit s námitkou, že úmysl usmrtit poškozeného nemusel být oběma obžalovaným zřejmý od počátku jednání obžalovaných proti poškozenému. V průběhu týrání poškozeného, nejpozději ve ██████████ v domě v ██████████ však už museli oba obžalovaní zcela jednoznačně zaregistrovat, že fyzické a psychické násilí zanechává na poškozeném stopy a že hrozí jeho smrt. Ostatně sám obžalovaný ██████████ uvedl, že se opakovaně domnívali, že poškozený už nežije. Pokud za této situace pokračovali ve svazování a týrání poškozeného muselo jim být zřejmé, jaké další následky může jejich jednání mít, byli s tím srozuměni, a tím že v něm pokračovali, jednali s uvážením možných následků, tedy, „po předchozím uvážení“.
15. Soud prvního stupně zcela správně posoudil usmrcení poškozeného jako spáchané zvlášť surovým a trýznivým způsobem. Jednání obžalovaných skutečně nese rysy sadismu a přirovnání jejich jednání k praktikám gestapa, tak jak je charakterizoval intervenující státní zástupce, je poměrně přiléhavé. Příčiny smrti poškozeného i to, jak musel poškozený poslední chvíle svého života prožívat, popsali v závěrech svých posudků znalci z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství a z oboru psychologie.
16. Soud prvního stupně rovněž zcela správně z provedených důkazů dovodil, že motivem jednání obžalovaných byla pomsta poškozenému. Při tom není zcela rozhodující, zda šlo o odcizené peníze, jízdní kolo nebo marihuanu. Tyto důvody by rozhodně nebyly tak závažné, aby obžalovaní ujeli značnou vzdálenost z ██████████ do ██████████ aby zde dostali zpátky 500 Kč, případně zjistili, kde se předmětné jízdní kolo nachází.
17. Pokud jde o **uložené tresty**, podle názoru odvolacího soudu, ani zde soud prvního stupně nepochybil. Způsob usmrcení poškozeného jeho umučením svědčí o naprosté neúctě obžalovaných k lidskému životu o absenci jakýchkoliv morálních zábran, bezcitnosti a vysoké míře narušenosti. Způsob, jakým se obžalovaní pokusili své jednání zakrýt je naprosto otřesný

a svědčí o jejich chladnokrevnosti a racionalitě při provádění něčeho tak odpudivého jako je porcování a vaření těla oběti. Způsob života obžalovaných před spácháním trestné činnosti rozhodně nelze označit za řádný. Oba byli opakovaně odsouzeni za různou trestnou činnost a uložené tresty k jejich nápravě rozhodně nevedly.

18. **Výjimečný trest** odnětí svobody u obžalovaného [REDAKCE] byt' není slovně vyjádřen ve výroku o trestu, je odůvodněn vysokou závažností trestné činnosti a obzvláště ztíženou možností jeho nápravy, jak je vysvětleno shora. V případě obžalovaného [REDAKCE] soud prvního stupně správně diferencoval výši trestu s ohledem na jeho nižší míru zavinění, menší závažnost předchozích odsouzení a hlavně na jeho přístup k trestnímu stíhání, kdy svým doznáním umožnil odhalit některé neznámé okolnosti spáchaného činu a projevil lítost. Uznání vlastní viny je nepochybně prvním krokem k nápravě, a právě tento prvek v případě obžalovaného [REDAKCE] chybí.
19. Uložený trest nepokládá odvolací soud za nepřiměřeně mírný, byt' se zejména způsob naložení s tělem poškozeného jeví jako zcela mimořádný. Tento faktor však není zcela rozhodující při úvahách o výši trestu, Má výpovědní hodnotu pouze o povaze a míře narušení obžalovaných, kteří jsou něčeho tak odporného schopní. Rozhodujícím faktorem při určení výše trestu je v tomto případě způsob usmrcení poškozeného, který byl dostatečně zohledněn jak při uložení výjimečného trestu, tak při uložení trestu v horní polovině trestní sazby. Dále je třeba uvést, že soud prvního stupně správně nepřehléd, že obžalovaní naplnili pouze jeden ze znaků kvalifikované skutkové podstaty zločinu vraždy uvedených v § 140 odst. 3 trestního zákoníku, a to „zvláště“ surový a trýznivý způsob“. Přesto, že byly naplněny obě možnosti zde uvedené, jedná se pořád jen o jeden kvalifikovaný znak skutkové podstaty. Za této situace se uložené tresty, v porovnání s tresty ukládanými za obdobnou trestnou činnost, nejeví jako tresty nepřiměřeně mírné.
20. Pokud jde o **náhradu nemajetkové újmy**, ani zde neshledal odvolací soud pochybení. Předně je třeba uvést, že soud prvního stupně zcela správně odkázal poškozeného [REDAKCE] s jeho nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Tento poškozený se o svého syna nezajímal, původně na něho ani neplatil výživné, nestýkal se s ním, takže se jeho nárok opírá pouze o to, že je biologickým otcem oběti. Shodně se soudem prvního stupně má i odvolací soud za to, že pouze tato skutečnost není dostatečným důvodem pro vznik nemajetkové újmy. Pokud by snad měl poškozený [REDAKCE] opačný názor, nic mu nebrání domáhat se svého nároku občanskoprávní cestou.
21. Oprávněnost nároku matky, babičky a sestry oběti není předmětem sporu. Poněkud sporná je, i podle odůvodnění odvolání obžalovaného [REDAKCE] pouze výše nároků, které jim byly přiznány. Odvolací soud zná judikaturu, která se k výši odškodnění za smrt osoby blízké váže a je si vědom toho, že přiznané částky převyšují částky zde uváděné. Jedná se však o mimořádný případ, kdy zadostiučinění musí zohlednit jak to, že došlo k usmrcení osoby blízké, tak to, jakým surovým a trýznivým a nelidským způsobem byla oběť usmrcena i to, jakým nedůstojným způsobem bylo naloženo s tělem oběti. S těmito skutečnostmi byly osoby blízké v průběhu trestního řízení dostatečně seznámeny a tyto skutečnosti rozhodně podstatným způsobem zvýšily jejich utrpení ze smrti jejich syna, vnuka a bratra. Ve světle těchto úvah se výše přiznaných peněžních náhrad za nemajetkovou újmu nejeví nepřiměřeně vysoká.
22. Jak je ze shora uvedeného zřejmé, neshledal odvolací soud žádné z odvolání důvodným, a proto

je všechna podle § 256 trestního řádu zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání do dvou měsíců od doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně. Odsouzený může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Důvody dovolání jsou uvedeny v § 265b, jeho obsah v § 265f trestního řádu.

Praha, 28. srpna 2024

JUDr. Jiří Lněnička, v. r.
předseda senátu